Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Bijlage A

Projectvisie -Volkeraksluizen en HOSBI sluizen

Basisonderhoudscontract Sluizen:
Volkerak_sluizencomplex (inclusief Volkerakbrug), Helsluis, Ottersluis, Spieringsluis en Biesboschssluis

Met opmerkingen [SR1]: Misschien overdreven maar contract titel uniform zou zijn Basis onderhoudscontract Sluizen, voor hier vind ik het duidelijk

Datum	2 november 2026
Versie	1.1 .
Status	Definitief

colofon

Met opmerkingen [DP2]: Check even de koptekst, deze is nog niet aangepast qua titel en datum

Uitgegeven door	Team A Vaarwegen
Auteur	Sjef ~~-~~Roijen
Zaaknummer	31200179
Informatie	Sjef ~~f~~ Roijen (adviseur contract)
Mobiel	06 27277185~~41702 51~~
E-mail	Sjef.Roijen@rws~~Rws~~.nl
Datum	3 augustus 2026
Versie	1.0
Status	Definitief

Tabel met opmaak

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Vet

Versiebeheer

1.0	3 september 2026	Concept voor collegiale toetsing
1.1	4 November ~~Oktober~~ 2026	Definitieve versie na verwerking commentaar

~~Basis Onderhoudscontract (BOC) Vast onderhoud sluizen. Rijkswaterstaat West Nederland Zuid -A.~~
~~Zaaknummer 31200179.~~

Met opmaak

1. Inleiding en leeswijzer

Medio 2027 en begin 2028 starten in de RWS-regio's Zuid vrijwel gelijktijdig meerdere nieuwe Basis Onderhoudscontracten (BOC's), als opvolgers van de lopende natte prestatiecontracten. Om met deze aanbestedingen één herkenbaar en consistent gezicht naar de markt te tonen, zijn de contract- en ondersteunende documenten zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Dit draagt bij aan een efficiënter aanbestedingsproces, zowel voor Rijkswaterstaat (RWS) als voor marktpartijen.

Deze projectvisie is onderdeel van die harmonisatie en is daarom in de kern **generiek van aard**. Per project is echter een korte specifieke kenschets opgenomen. De nadere, project specifieke kenmerken worden uitgewerkt in een afzonderlijke project specifieke bijlage.

RWS hanteert projectvisies als onderdeel van een samenhangend drieluik:

1. **Visie Gelijkwaardig Samenwerken**
2. **Projectvisie** (onderhavig document)
3. **Projectambitie**

De *Visie Gelijkwaardig Samenwerken* beschrijft de samenwerking in de driehoek RWS-regio – IPM-team – opdrachtnemer en is gezamenlijk opgesteld met vertegenwoordigers uit de GWW-markt. De voorliggende projectvisie is hiervan een vertaling naar het type project: de natte Basis Onderhoudscontracten.
Na gunning wordt samen met de gekozen opdrachtnemer de **projectambitie** opgesteld, waarin de samenwerking en doelstellingen verder worden geconcretiseerd. (beschikbaarheid wensen van de opdrachtgever voor de complexen zal hier een vast onderdeel van zijn)

De projectvisie maakt formeel onderdeel uit van de Vraagspecificatie Projectmanagement, maar heeft nadrukkelijk het karakter van een **ambitiedocument** en geen contractuele uitwerking.

2. Missie en visie van Rijkswaterstaat

Missie van Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat werkt iedere dag aan een **veilig, leefbaar en bereikbaar Nederland**. Samen met partners zet RWS zich in voor:

- een duurzame leefomgeving;
- bescherming tegen overstromingen;
- voldoende en schoon water;
- vlot en veilig verkeer over weg en water;
- betrouwbare en toegankelijke informatie.

Visie van Rijkswaterstaat

De visie van RWS wordt uitgewerkt langs zes samenhangende focusgebieden:

1. Assetmanagement 2.0 / Instandhoudingsmanagement
2. Klimaatadaptatie
3. Duurzaamheid en leefomgeving
4. Data en informatievoorziening
5. Smart Mobility
6. Opgavegericht samenwerken

Deze focusgebieden vormen het uitgangspunt voor de samenwerking tussen RWS en opdrachtnemers in de onderhoudsmarkt. Afhankelijk van de aard van het project worden accenten gelegd.

Voor het onderhavige **Basis Onderhoudscontract** ligt de nadruk, zonder daarbij de overige focusgebieden uit het oog te verliezen, op de volgende drie pijlers:

• Assetmanagement 2.0
De overgang naar een basisonderhoudscontract vraagt om een verdere professionalisering van het assetmanagementproces. Binnen Rijkswaterstaat is gesteld dat het assetmanagement het centrale proces dient te zijn binnen de organisatie. In de komende jaren gaat RWS allerlei stappen zetten om zich als assetmanagement organisatie neer te gaan zetten.
Hierin is al een stap gezet door de nieuwe onderhoudscontracten en daarin het onderhoud zoveel mogelijk voor te schrijven middels onderhoudsactiviteiten. In het komende contract wil het projectteam en de assetmanager samen met de opdrachtnemer een stap zetten in het verder uitwerken en optimaliseren van de onderhoudsregimes. Vanuit RWS wordt hierin verwacht dat de opdrachtnemer een pro-actieve houding aanneemt en bijdraagt aan deze ontwikkeling door het

delen en bespreken van de operationele kennis en ervaring die wordt opgedaan tijdens de uitvoering.

• Data en informatievoorziening

Betrouwbare, actuele en complete areaaldata vormen een essentiële voorwaarde voor het succesvol uitvoeren van het contract en de verdere ontwikkeling van Assetmanagement 2.0. Rijkswaterstaat en opdrachtnemer hebben daarom een gezamenlijk belang bij het op orde brengen en houden van de areaalgegevens op kwaliteitsniveau (Actueel, Betrouwbaar en Correct) Een hoogwaardige informatievoorziening draagt bij aan een efficiënte uitvoering van onderhoudswerkzaamheden en een betere planvorming, transparante besluitvorming. Het contract beoogt derhalve niet alleen het waarborgen van een doelmatige instandhouding van het areaal, maar tevens het gezamenlijk ontwikkelen van de benodigde kennis, processen en informatiekwaliteit, zodat een toekomstbestendige samenwerking ontstaat waarin zowel de onderhoudsopgave als de onderliggende areaaldata duurzaam beheerst kunnen worden.
Voor de sluizen binnen de scope van het contract is bekend dat de areaalgegevens niet overal van voldoende kwaliteit zijn. In de komende contractperiode wilt RWS in samenwerking met de Opdrachtnemer zich inzetten om de areaalgegevens op orde te brengen en waar nodig te verbeteren en verrijken. Op deze manier krijgt RWS meer inzicht in de prestaties en functioneren van de objecten en kan daarnaast deze informatie ingezet worden richting de ontwikkeling van data gedreven assetmanagement.

• Opgavegericht samenwerken

De overgang van een prestatiecontract naar een basisonderhoudscontract vraagt om een nieuwe manier van samenwerken. Opdrachtgever en opdrachtnemer werken vanuit een gedeelde opgave aan een veilig, beschikbaar en duurzaam areaal. Dit vraagt om openheid, kennisdeling, wederzijds vertrouwen en een gezamenlijke focus op continue verbetering van zowel de onderhoudsaanpak als de onderliggende data- en informatievoorziening.
Deze ingezette ontwikkeling vraagt om een open samenwerking, kennisdeling en wederzijds begrip van elkaars rollen, verantwoordelijkheden en processen. Partijen zetten zich daarom actief in om ervaringen uit te wisselen, werkwijzen te harmoniseren en de benodigde informatievoorziening en processen in te richten die deze nieuwe contractvorm ondersteunen.

Met opmerkingen [DP3]: Eerder wordt het woord overgang gebruikt. Dit is mooier

De drie focusgebieden versterken elkaar en vormen gezamenlijk de basis , zonder daarbij de functionele- en beschikbaarheidsdoelstellingen uit het oog te verliezen , voor onderstaande contract doelstelling .

Resultaat van de contractdoelstelling:

- Duidelijke rolverdeling waarbij RWS de instandhoudingsmaatregelen voorschrijft en de opdrachtnemer deze uitvoert.
- Een gezamenlijke werkwijze voor kennisdeling en continue verbetering.
- Areaaldata die gedurende de contractperiode aantoonbaar wordt verbeterd naar en behouden op kwaliteitsniveau ABC.
- Een betrouwbare informatiebasis voor assetmanagement, programmering en uitvoering van instandhoudingsmaatregelen.

3. Kenmerken van het Basis Onderhoudscontract (BOC)

Het Basis Onderhoudscontract kenmerkt zich door de volgende uitgangspunten:

- **Standaardonderhoud** wordt door de opdrachtgever voorgeschreven in de vorm van goed calculeerbare onderhoudsmaatregelen;
- Gedurende de contractduur optimaliseren opdrachtgever en opdrachtnemer deze onderhoudsmaatregelen gezamenlijk;
- **Klein variabel onderhoud** wordt flexibeler beheerd en vraagt om adaptief handelen van de opdrachtnemer;
- **Herstel niet functionerend systeem;**
- Door toepassing van **Assetmanagement 2.0** wordt onderhoud steeds beter voorspelbaar, wat leidt tot een betrouwbare meerjarenprogrammering en beperking van areaalrisico's;
- Het principe **"eerlijk werk voor eerlijk geld"** is leidend;
- Maximale klantwaarde door tevredenheid van de opdrachtgever.
- Sterke focus op **samenwerking en continue verbetering**.

4. Onderhoudsfilosofie

4.1 Standaard onderhoud

Standaard onderhoud wordt vooraf door de opdrachtgever vastgesteld. De werkzaamheden zijn gebaseerd op onderhoudsmaatregelen die goed zijn te plannen en te calculeren en vormen de basis van het contract.

4.2 Klein variabel onderhoud

Klein variabel onderhoud betreft kortlopende, niet vooraf volledig planbare werkzaamheden, onder andere op het gebied van:

- Elektrotechniek (E)
- Werktuigbouwkunde (WTB)
- Civiele techniek (GWW)
- Industriële automatisering (IA)

Het gaat hierbij bijvoorbeeld om storingen, één-op-één vervangingen van componenten of bouwdelen en andere onvoorziene werkzaamheden.

Binnen de BOC is er beperkte ruimte voor het opdragen van klein variabel onderhoud. Het betreft hierbij variabel werk dat onlosmakelijk verbonden is met het vast onderhoud. In het contract zijn eisen opgenomen over de wijze waarop deze werken besproken worden en hoe deze opgedragen kunnen worden. Vanwege de ontwikkelingen binnen RWS wordt er geen planning of omzetverwachting op dit aspect gedeeld.

De assets zijn veelal verouderd en vertonen toenemende, soms onverwachte gebreken. Niet alles is daarmee optimaal planbaar, terwijl tegelijkertijd een hoog niveau van **veiligheid en beschikbaarheid** wordt vereist.

De contractvorm biedt ruimte om hier **snel, efficiënt en met beperkte administratieve lasten** gezamenlijk op te sturen. Het principe "eerlijk werk voor eerlijk geld" wordt expliciet toegepast, waarbij variabele opdrachten doelmatig blijven en kosten worden getoetst op marktconformiteit.

4.3 Herstel niet functionerend systeem

Storingen die het functioneren van het complex verhinderen dan wel in gevaar brengen dienen op basis van een bekend urgentie niveau **onverwijld** te worden hersteld.
Om snel en efficiënt te kunnen reageren dient opdrachtnemer een storingsdienst in te stellen welke 24/7 operationeel is en de bij het urgentieniveau horende responsetijden hanteert,

Met opmerkingen [DP4]: Hier moeten we denk ik even een splitsing, nu worden er 2 verschillende variabele werken samengevoegd in 1 kopje, terwijl we straks in het contract het echt als 2 aparte stromen moeten houden.
1.KVO.
Dit betreft het klein variabel onderhoud (ongepland, onvoorzien) tot 150keuro, monodisciplinair en korte uitvoering. Dit gaat vanuit OG via een VTW naar ON. KVO is geen standaard onderdeel van het contract (ze werken wel aan een stelpost voor KVO (daar ben ik bij betrokken, maar is nu nog in concept)
2. Herstel bij functioneel falen (storingen, gebreken) Dit is onderdeel van het contract (via reeds bestaande stelpost)

Met opmerkingen [SR5R4]: Ga ik opnemen zie toevoeging

5. Projectspecificatie

5.1 Inleiding project

Dit project betreft de aanbesteding van het vaste onderhoudscontract voor de complexen Volkeraksluizen, Biesboschsluis,Ottensluis Helsluis en Spieringsluis met een geplande ingangsdatum van 1 februari 2028. Het nieuwe Basis Onderhoudscontract vervangt het huidige prestatiecontract.

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Vet

5.2 Korte kenschets van de complexen

Met opmerkingen [DP6]: Laat dit ook even doornemen door Yoka. Staat er in het deelplan omgeving ook niet een tekst over de objecten. Tevens komt ook in het inleidende gedeelte van de VSW algemene informatie over de objecten. Zou onhandig zijn als we straks op 3 verschillende plekken in het contract een stukje tekst over de objecten hebben staan. 3x zelfde stukje zou ook overbodig zijn

Met opmerkingen [SR7R6]: Klopt , als dat als storend wordt ervaren zal er een keuze worden gemaakt .

De **Volkeraksluizen** (1)vormen een complex bestaande uit:

- drie naast elkaar gelegen schutsluizen voor de beroepsvaart;
- vier spuisluizen ten behoeve van het peilbeheer van het Volkerak-Zoommeer;
- één jachtensluis;
- twee beweegbare bruggen voor hoge scheepvaart.

Het complex is gelegen in de Volkerakdam, tussen het Hollands Diep en het Volkerak nabij Willemstad. De vaarweg maakt onderdeel uit van de Schelde-Rijnverbinding en is het grootste en drukste binnenvaartsluizencomplex van Europa en vormt een cruciale schakel tussen de Rotterdamse haven, de Scheldehavens en het Duitse achterland. ~~Tegelijkertijd is het complex een belangrijk knelpunt in het vaarwegennet van het Scheldegebied, waarvoor geen reële alternatieve route beschikbaar is.Complex is ingedeeld in CEMT-klasse VIB.~~

~~Jaarlijks passeren er circa:~~

- ~~115.000 beroepsvaartuigen~~

Met opmaak: Geen opsommingstekens of nummering

- ~~45.000 recreatievaartuigen~~

De **Biesboschsluis** (5)vormt een complex bestaande uit:

- Een schutsluis;
- Een beweegbare brug ;
- Bedieningsinstallatie.

Het complex is gelegen in de gemeente Altena , Werkendam tussen de wateren Nieuwe Merwede en Steurgat en is onderdeel van het watersysteem Biesboschsluizen . De sluis is geschikt voor kleine binnenvaart en recreatievaart. ~~De sluis ingedeeld in CEMT klasse~~ I .

Tijdens piekdagen in het recreatieseizoen kunnen er meer dan 200 boten per dag de sluis passeren. Jaarcijfers zijn niet precies bekend(lopen uiteen van 4000-8000) en zijn sterk afhankelijk van weersomstandigheden.

De **Ottersluis** (3) is een complex bestaande uit:

- Een schutsluis;(groene kolk)
- Een rolbrug geschikt voor fietsers en voetgangers;
- Bedieningsinstallatie.

Het complex is gelegen in de gemeente Altena , tussen de wateren Nieuwe Merwede en Otterkanaal en is onderdeel van het watersysteem Biesboschsluizen . De sluis is geschikt voor kleine en recreatievaart. ~~De sluis in gedeeld in CEMT klasse 0 .~~

~~In het recreatieseizoen kunnen er gemiddeld 100 boten per dag de sluis passeren. In het winterseizoen is het gebruik zelden Jaarcijfers zijn niet precies bekend(lopen uiteen van 1000 - 4000) en zijn sterk afhankelijk van weersomstandigheden.~~

De **Helsluis** (2) is een complex bestaande uit:

- Een schutsluis;
- Handbediening

Het complex is gelegen in de gemeente Altena , tussen de wateren Beneden Merwede en Helsloot en is onderdeel van het watersysteem Biesboschsluizen . De sluis is geschikt voor zeer kleine en recreatievaart. ~~De sluis in gedeeld in CEMT klasse 0-1 .~~

~~In het recreatieseizoen is het het gebruik gekoppeld aan de Ottersluis en gebruik van de sluis gelik dan wel minder dan de Ottersluis .~~

Spieringsluis (4)een complex bestaande uit:

- Een schutsluis;
- Bedieningsinstallatie

Het complex is gelegen in de gemeente Altena nabij Werkendam ,tussen het Gat van den Hardenhoek en de Nieuwe-Merwede en is onderdeel van het watersysteem Biesboschsluizen . De sluis is geschikt voor zeer kleine en recreatievaart. ~~De sluis in gedeeld in CEMT klasse 0.~~

~~In het recreatieseizoen, april-november, is het gebruik gekoppeld aan de Ottersluis. Buiten het seizoen is het gebruik aleen op aanvraag.~~

6. Scope van het project

De scope van het Basis Onderhoudscontract omvat:

- het functioneel en beschikbaar houden van het volledige sluizencomplexen middels;
  - Uitvoering van inspecties
  - uitvoering van standaard onderhoud;
  - uitvoering van storingsdiensten (24/7);
  - beheer van reservedelen;
  - Assistentie bij (verkeers)incidenten
  - Herstel van functioneel falen
- Daarnaast dient de Opdrachtnemer data te verzamelen ten behoeve van Assetmanagement 2.0, gericht op optimalisatie van het standaard onderhoud.

Er wordt één opdrachtnemer verantwoordelijk voor zowel standaard onderhoud alsmede de afhandeling van assistentie bij (verkeers)incidenten en herstel bij functioneel falen.

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Vet

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Vet

7. Hoofddoelstelling

Als hoofddoel voor het BOC Sluizen geldt het veilig en beschikbaar houden van de objecten binnen de scope door middel van het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het areaal en herstelwerkzaamheden die onder de stelposten vallen, van het Volkeraksluizencomplex en de HOSBI sluizen.

Het gewenste resultaat dient op een veilige wijze tot stand te komen. Veiligheid is altijd het uitgangspunt en een harde voorwaarde in alle fasen. Het hoofddoel kan daarbij onderverdeeld worden in:

- Meerjarig inzicht krijgen in het functioneren, presteren en de risico's van het Volkeraksluizencomplex en de HOSBI sluizen

- Beschikbaarheid garanderen op het hoofdvaarwegennetwerk en hoofdwatersystemen in het beheergebied van RWS WNZ Zuid Hollandse rivieren.

- Het op orde krijgen en houden en tevens verrijken van de areaalgegevens van de objecten

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmerkingen [DP8]: Dit moet in lijn zijn met de BPKV, want de BPKV zijn afgeleide van de doelstelling

Met opmerkingen [SR9R8]: Klopt zowel hoofdstuk 7 als 8 hebben een relatie met de BPKV

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Het doel van deze aanbesteding is het contracteren van 1 opdrachtnemer ten behoeve van het realiseren van bovenstaande doelen. Hierbij is het van belang dat het standaard verzorgend onderhoud en de overige scope zoals verder in het document wordt benoemd, goed op elkaar afgestemd en uitgevoerd worden. Dit helpt RWS om zijn assetmanagement verder te ontwikkelen op het tactisch en operationeel niveau, met als doel de driehoek prestaties–kosten–risico's optimaal in balans te houden.

8. Optimalisatie van het onderhoud

Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat het onderhoudsregime **continu wordt geoptimaliseerd**. Dit kan onder meer bestaan uit:

- gedetailleerde analyses van het areaal;
- toepassing van efficiëntere werkmethoden;
- verbetering van onderhoudsstrategieën;
- zorgvuldige, volledige en transparante registratie in het beheersysteem **Ultimo**.

De nadruk ligt op samenwerking en kennisdeling om sneller en beter in te kunnen spelen op ontwikkelingen, risico's en behoeften.

9. Projectwaarden

De samenwerking binnen dit project tussen betrokken in de keten wordt gestuurd door de volgende kernwaarden:

1. **Gelijkwaardig samenwerken**
   Open communicatie en wederzijds vertrouwen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.
2. **Gezamenlijk assetmanagement**
   Efficiënt en effectief samenwerken in het instandhoudingsproces.
3. **Respect voor elkaars belangen**
   Oog voor zowel publieke als bedrijfsbelangen.
4. **Eerlijk werk, eerlijk betaald**
   Transparantie, voorspelbaarheid en marktconformiteit.

Met deze aanpak streven we naar een hoge tevredenheid bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer en creëren we een professioneel en duurzaam werkklimaat waarin ieders rol en verantwoordelijkheid helder is.

De totstandkoming en onderliggende uitwerking van de kernwaarden heeft RWS beschreven in het visie document gelijkwaardig samenwerken (https://ketensamenwerking.blog/wp-content/uploads/2025/01/Visiedocument_Gelijkwaardig_Samenwerken-RWS.pdf

Met opmaak: Geen, Afstand Voor: 0 pt, Na: 0 pt

Met opmerkingen [DP10]: Hier moeten we de samenwerking iets verder uitwerken en verder benadrukken.
Wellicht een verwijzing maken naar de handreiking gelijkwaardig samenwerken van SIO

Met opmerkingen [SR11R10]: Zuklen we deze als bijlage opnemen

~~Bijlage (optioneel)~~

~~Schets Volkeraksluizencomplex~~

~~Overzichtstekening van het complex met objectbenamingen en hoofdonderdelen.~~